

Ankenævnet *for* Forsikring

Den 28. august 2024 blev i sag nr. 101189:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

Dansk Boligforsikring A/S
Kanalstræde 10, 1. Sal
4300 Holbæk

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har ejerskifteforsikring. I klageskema af 15/2 2024 har klageren bl.a. anført:

"Den 31. oktober anmelder forsikringstager at varmekilden i stuen ikke er i stand til at varme rummet op. (vedhæftet skadesanmeldelse).

D. 16. januar bliver vi tilbudt delvis dækning, som bliver afvist af forsikringstager.

D. 25. januar, bliver klage over afgørelsen indsendt til klageafdeling.

D. 14. februar modtages svar, som fastholder tilbuddet om delvis dækning.

Vi fastholder vores krav, om at vi ønsker gulvvarmeanlægget etableret, så det kan varme rummet op og dermed følge lovgivningen varmenormen. Gulvvarmeanlægget er vurderet til at være fra efter 2009 hvilket er blevet oplyst af Dansk boligforsikrings skadebehandler og sagkyndige (klage ansvarlig har sidenhen sat spørgsmålstegn ved dette, men tilbud om at indhente yderligere dokumentation på dette er ubesvaret). Det er derfor rimeligt, at vi som forsikringstager har antaget at gulvvarme anlægget kan opvarme rummet som primære varmekilde. Både fordi gulvvarme som primær varmekilde er udbredt i 2009 og fordi anlægget skal dimensioneres korrekt for at overholde lovgivningen vil etablering. Dansk boligforsikrings har også givet udtryk for, at det er rimeligt at antage, at varmeinstallationen er udført korrekt og kan opvarme boligen (citater nedenfor)

Kvalitets- og klageansvarlig hos Dansk Boligforsikring ... som har behandlet klagen, skriver i vedhæftede E-mail korrespondance følgende.

Skade

Dansk boligforsikring erkender at der er noget galt med installationen og at det er en fejl, at gulvvarmen ikke kan opvarme rummet tilstrækkeligt.

I henhold til policen § 3.1 betragter vi derfor kriteriet for en skade er opfyldt.

Citat

Hvis der ikke var noget galt med installationen, ville vi ikke tilbyde dækning. Vi er enige om, at det er en fejl, at gulvvarmen er utilstrækkelig til at opvarme rummet ...

Citat slut

Dansk boligforsikring skriver, at det er rimeligt at antage, at den installerede varmekilde er tilstrækkelig til at opvarme huset. Vi var derfor i god tro, om at den etablerede varmekilde ville kunne opvarme rummet til stuetemperatur.

Citat

Der er ikke særlige lovkrav vedrørende udlægning af gulvvarmeslanger, men jeg er enig i, at det må forudsættes, at den installerede varmekilde er tilstrækkelig til at opvarme huset.

Citat slut

Dansk boligforsikringskonsulent har også konkluderet at det anlagte anlæg er underdimensioneret med op til 40%. Det kan derfor forventes, at hvis anlægget havde været dimensioneret korrekt, så ville rummet kunne varmes op til stuetemperatur.

Citat

Besigtigelseskonsulenten skønner, at der er lagt ca. 75 – 80 meter rør, hvor der optimalt skulle have været 100 – 125 meter.

Citat slut

På trods af at klageansvarlig påstår at et korrekt etableret anlæg ikke ville kunne opfylde rummets varmebehov er der ikke givet nogen dokumentation for at dette ikke kan lade sig gøre. Det er også

modstridende at konsulenten på et tidspunkt mener at anlægget er underdimensioneret med 25-50m. Derudover er der ikke foretaget nogen beregning på, om etablering af en radiator som tilbudt af selskabet, vil være hensigtsmæssigt eller opfylde rummets varme behov.

Citat

Besigtigelseskonsulenten foreslår, at der monteres en radiator, men han har ikke regnet på størrelsen af radiatoren.

Citat slut

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?

Vi ønsker at gulvvarmeanlægget bliver etableret korrekt, så det kan opvarme rummet."

Selskabet har den 22/3 2024 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"Klagen vedrører klagers manglende mulighed for at opvarme stuen tilstrækkeligt. DBF har dækket montering af en radiator, men klager ønsker den eksisterende gulvvarmeinstallation lavet om, så den kan varme rummet op.

Sagsfremstilling

Klager overtager ejendommen beliggende ... den 15. oktober 2023. I forbindelse med handlen tegner klager en 10-årig ejerskifteforsikring med basisdækning hos DBF på baggrund af tilstandsrapport ... udarbejdet den 8. juni 2023.

Police og tilhørende forsikringsbetingelser fremlægges er fremlagt af klager. Tilstandsrapport fremlægges som bilag A.

Den 31. oktober 2023 anmelder klager problemer med at opvarme stue mod nord. Skadeanmeldelse er fremlagt af klager. Klager skriver i skadeanmeldelsen, at varmeslangerne formentlig er lagt med for stort mellemrum.

Den 7. december 2023 besigtiger DBF. Besigtigelsesnotat fremlægges som bilag B.

Den 16. januar 2024 dækker DBF montering af en radiator i stuen. Klager er uenig i udbedringsmetoden og påklager afgørelsen til DBF's interne klageafdeling, som den 14. februar 2024 fastholder dækningsafslaget. Korrespondance er fremlagt af klager.

Sagen påklages herefter til Ankenævnet for Forsikring.

Dansk Boligforsikring A/S' opfattelse af sagen

Klager kræver, at DBF skal dække etablering af ny gulvvarme i stuen.

Efter almindelige forsikringsretlige principper påhviler det klager at bevise sit krav mod DBF.

Der er tale om et enfamilieshus fra 1910 med en tilbygning fra 1943.

Huset opvarmes med fjernvarme, som fordeles i huset primært via radiatorer. I stuen er der, som det eneste sted i huset, gulvvarme. Salgsopstilling fremlægges som bilag C og energimærke som bilag D. Der henvises til billederne i salgsopstillingen og side 12 i energimærket.

Det må på baggrund af tilstandsrapportens sælgeroplysninger lægges til grund, at gulvvarmen er udført før 2009, idet sælger ikke oplyser om andre renoveringsarbejder end flytning af trappen til 1. sal.

Der er enighed om, at den eksisterende gulvvarmeinstallation i stuen ikke kan varme rummet tilstrækkeligt op. Der er for så vidt også enighed om, at problemet kan løses ved montering af en (korrekt dimensioneret) radiator.

Uenigheden er opstået, fordi klager ikke ønsker en radiator monteret, idet klager over for DBF har gjort gældende, at dette vil nedsætte brugbarheden af stuen.

Ved DBF's besigtigelse har konsulent taget billeder med infrarødt kamera. På billedet 'Flir 3' ses, at der er varierende afstand imellem slangerne, og at der i overgangen mellem det oprindelige hus og tilbygningen ses et bredere mellemrum, hvilket formentlig skyldes, at de oprindelige fundamenter stadig står under gulvet.

Der er ikke konstateret ulovligheder ved gulvvarmeinstallationen, og selve installationen fungerer, som den skal. Problemet består i, at den ikke er tilstrækkelig til at varme rummet op. Dels fordi

selve installationen er underdimensioneret, men også fordi huset er fra 1910 og ikke isoleret, som man ville gøre det i dag. Trægulvene sætter en naturlig begrænsning på, hvor høj fremløbstemperatur, man kan have, og husets konstruktioner kan gøre det vanskeligt at lægge gulvvarmen anderledes.

En omlægning af gulvvarmen vil formentlig kræve, at man forhøjer gulvet, så gulvvarmeslangerne kan lægges i forskalling ovenpå bjælkerne. Det vil være en både dyr og besværlig løsning uden garanti for, at problemerne med opvarmning løses henset til husets isoleringsforhold.

DBF har anerkendt, at det udgør en skade under pkt. 3.1, at rummet ikke kan varmes tilstrækkeligt op. Det er imidlertid DBF's opfattelse, at klager må tåle, at problemet med opvarmning løses ved montering af en radiator, som der i øvrigt ses monteret i resten af huset. Det er naturligvis en forudsætning, at radiatoren dimensioneres korrekt.

Klager har ikke påvist, at den af DBF tilbudte udbedringsmetode ikke er tilstrækkelig til at løse problemet med opvarmning af stuen.

Klagers krav bør derfor afvises."

Klageren har i brev af 8/4 2024 til nævnet bl.a. anført:

"Vi har endelig modtaget selskabets svar på klagen. Det er efter gentagende overskridelser af ankenævnet deadlines, hvilket medfører en forlænget sagsbehandling. Vi vil gerne henstille til at de af ankenævnets foreskrevne deadlines overholdes.

Selskabets svar bærer præg af, at der stilles spørgsmålstegn ved forhold, som allerede er oplyst af selskabets egen sagkyndige. Klager stiller derfor spørgsmålstegn ved selskabets belæg for at afvise klagen, da der allerede er redegjort for disse forhold af selskabets egen sagkyndige. Overordnet forholder klager sig enig af indholdet i besigtigelsesrapporten foretaget af selskabets sagkyndige. Vi forholder os dog uenige i udbedringsmetoden.

Derudover forbliver flere af klagers spørgsmål ubesvaret af selskabet hvilket udelukkende forstærker vores mistanke om, at udbedringsforslaget udelukkende er baseret på hvad der vil være økonomisk mest fordelagtigt for selskabet.

2. Varmekildens alder

Den estimerede alder er baseret på oplysninger fra energimærket og bekræftes også af selskabets sagkyndige.

Det ses i selskabets Bilag B 'Besigtigelsesnotat' at anlægget skønnes at være fra 2009-2010. Selskabet må meget gerne uddybe hvorfor, at de betvivler korrektheden af oplysningerne, som deres sagkyndige har givet i rapporten. Hvis selskabet betvivler deres egen sagkyndiges evne til at vurdere installationens alder, vil vi også mene, at der skal sættes væsentlige spørgsmålstegn ved korrektheden af rapporten i sin helhed.

Det underbygges derudover af selskabets Bilag D 'Energimærkningsrapport' hvor det på side 7 – bilag oplyses 'Siden sidste energimærke har ejer efterisoleret loftet over sidebygningen samt installeret varmeslanger i gulvet i sidebygningen.'

Disse oplysninger sammenholdt med mundtlig vurdering modtaget fra fagperson gør, at vi mener, at det er ført bevis for, at gulvvarme installationen er udført af sælger, som ejede og boede på ejendommen fra 2009 til 2023. Om sælger skulle have nævnt etableringen af ny varmekilde og anlæggelsen af nyt gulv i tilstandsrapporten vil klager lade være en sag imellem sælger og selskabet.

3. Nuværende konstruktion

Der bliver hovedsageligt, lagt væk på, at der i overgangen mellem det oprindelige hus og tilbygningen ses et større mellemrum. I henhold til selskabet Bilag D 'Energimærkningsrapport' er kælderydervæg ca 35cm. De væsentligste afstande er dog konstateret i den del af rummet, som hører til den oprindelige bygningmasse, hvor afstanden center til center er op til 70cm, i modsætning til en afstand på 30cm anbefalet af producenten. Af selskabets Bilag B 'Besigtigelsesnotat' fremgår dette ligeledes på side 3 'afstand nogle af stederne ses på (flir 6,9,16) med 70 cm og 50 cm mellem'

Da det ikke er muligt at lave en fysisk eller visuel inspektion af selve anlægget uden at bryde gulvet op, er det ikke muligt at komme med et konkret svar på hvordan, at anlægget er udført. Men bedømt ud fra afstanden mellem varmeslangerne kunne det tyde på, at de blot er fastgjort til strøer – hvilket forklarer den lange afstand mellem varmeslangerne og derudover kan det ikke med sikkerhed siges, at der er udlagt varmefordelingsplader under gulvbrædderne, som sikrer en ordentlig varmefordeling. Da varmefordelingsplader typisk er rillet med en fast afstand, vil det ikke hænge sammen med den forskellige afstand på dette anlæg.

Det nuværende anlæg er efter selskabets vurdering underdimensioneret med 25-50m rør og i selskabets Bilag B 'Besigtigelsesnotat' er konklusionen følgende. Citat 'Årsag til der ikke er nok varme i stuen via gulvvarme, skyldes at der er lagt for lidt meter gulvvarmeslange i rummet, som derfor kan påvirke rummets indeklima.' Det oplyses ligeledes i Selskabets Bilag B, at anlægget er ulovligt og ikke udført korrekt. Citat: 'Er VVSinstallationen lovlig/sædvanlig på udførelses- og opførelses-tidspunktet?:'

Det er ikke udført lovligt og korrekt da der ikke kan leveres en tilstrækkelig høj temperatur i stuen og derved er det termiske indeklima påvirket. Derudover er der også et stort forbrug på varmen som ikke vil og kan blive tilført op i stuen.'

Dette strider stik imod påstanden i klagesvaret fra selskabet, hvor der ligges til grund for afvisningen at, citat 'Der er ikke konstateret ulovligheder ved gulvvarmeinstallationen, og selve installationen fungerer, som den skal.'

I henhold til bygningsreglementet BR08 8,2 stk 5 skal varmeanlæg dimensioneres og udføres, så energioekonomisk drift opnås og dimensioneres efter bygningens varmetab.

Anlægget er derfor uomtvisteligt udført på en ulovlig måde på opførelsestidspunktet og etableringen af en supplerende varmekilde, vil ikke lovliggøre forholdet da en energioekonomisk drift ikke opnås, da der ifølge selskabets sagkyndige er et stort forbrug på varmen, som ikke bliver ført op i stuen.

Derudover kommer selskabet gentagende gange med urigtige oplysninger i høringsvar 1 påstår at resten af huset er opvarmet med radiator. Dette er ikke korrekt. Huset er opvarmet med en

blanding af radiator og gulvvarme. Alle rum har dog kun en vandbåren varmekilde og ikke en blanding af for eksempel radiator og gulvvarme.

4. Selskabets udbedringsmetode

Selskabet mener at etablering af en korrekt dimensioneret radiator vil kunne løse problemet. Klager er ikke enig i dette, først og fremmest fordi, at det er rimeligt at forvente, at en installation udført i 2009-2010 er dimensioneret korrekt til at opvarme rummet og fordi, at etableringen af radiatorer vil nedsætte rummets brugbarhed. I henhold til gængse anbefalinger skal radiatorer så vidt muligt placeres under rummets vinduer for optimal effekt, hvilket strider imod selskabets forslag om at etablere radiatoren under trappen, derudover stiger varme opad, varmen fra en radiator placeret under trappen vil derfor højst sandsynligt ikke bliver fordelt korrekt i rummet og derfor ikke afhjælpe opvarmningsproblemet. Temperaturmålingerne foretaget af sagkyndige er foretaget i rummets 'opholds-afdeling' med sofa møblement, hvilket er placeret i den anden ende end selskabets foreslåede radiator løsning.

Hvis der etableredes flere radiatorer under vinduespartiet, vil møbler som sofa, gardiner og tv-møbel stå umiddelbart foran varmekilden hvilket også nedsætter effekten og er imod forskrifterne om etablering af radiator. Det er ikke muligt at indrette rummet som 'stue' uden at møblerne vil stå foran radiator. Det vil derfor ikke være muligt at opnå optimal effekt af den supplerende varmekilde i rummet og det medføre en væsentlig nedsættelse af rummets brugbarhed, hvis radiatorer etableres efter forskrifterne under vinduet og dermed medfører, at vi hverken kan placere en sofa, tv-møbel eller gardiner i umiddelbar nærhed af vinduespartiet.

Etableringen af en eller flere radiatorer vil derfor ikke kunne gøres på en måde hvor varme problemet bliver afhjulpet uden væsentlig nedsættelse af rummet brugbarhed og dermed ejendommens brugsmæssige værdi. Vi er derfor uenig i selskabets udtalelse, at der er enighed om at en korrekt dimensioneret radiator vil kunne afhjælpe problemet.

Udover at etableringen af en eller flere radiatorer ikke nødvendigvis vil afhjælpe opvarmningsproblemet uden at medføre væsentlig nedsættelse af brugsværdien vil anlægget stadigvæk ikke være udført korrekt og i overensstemmelse med BR 08 8,2 stk. 5 som beskrevet ovenfor stk. 3. Nuværende konstruktion, da anlægget i henhold til selskabets byggesagkyndige ikke vil opvarme rummet på en energieffektiv måde. Forholdet vil derfor på trods af etableringen af en supplerende varmekilde stadigvæk ikke være blevet lovliggjort eller udført korrekt. Da ejerskifteforsikringen i henhold til policen dækker ulovlige VVS-installationer, skal forholdet bringes i orden.

Selskabet har på intet tidspunkt godtgjort, hvorfor vi ikke har ret til at få udbedret skaden som ønsket, hverken med henvisning til policen eller basis præcedens fra tidligere afgørelser. Med selskabets foreslåede udbedringsmetode står vi som køber væsentligt dårligere stillet end vi havde forudsætninger for at vide ved indgåelse af forsikringsaftale og ved køb af ejendommen. Forsikringselskabet overholder derfor ikke de forpligtigelser de har i henhold til policen.

Vi kan ikke finde anden logisk forklaring på selskabets foreslåede udbedringsmetode end, at den er træffet ud fra økonomiske hensyn og ikke hvad deres forpligtigelser er i henhold til policen.

5. Udbedringsmetode

Ved dimensionering af en varmekilde skal der tages udgangspunkt i bygningens varmetab. Til denne beregning tages der udgangspunkt i fagpersons vurdering om et varmetab på maksimalt

50w/m², hvilket også underbygges af 'bilag 1 – Guide Varmeforsyningssystemer' hvor der tages udgangspunkt i at et varmetab på 50w/m² er et korrekt estimat. Tabellen oplyser det estimerede varmetab per m² basis bygningens byggeår, den tager dog ikke højde for eventuelle energiforbedringer, hvilket gør, at vi er nødt til at gøre brug af oplysninger fra selskabets bilag D 'Energimærkningsrapport'. Der oplyses det at taget i tilbygningen er isoleret med 300mm mineraluld og at vægge er hulmursisolerede med 75mm mineraluldsgranulat. Rummet er derudover installeret med hovedsageligt termoruder suppleret med 2 forsatsruder/vinduer.

Den kategori, som passer bedst i tabellen, er derfor et sted imellem 1960-1979 og 1980-1999, isoleringen er den samme eller bedre end 1960-1979 kategorien på alle parametre. Isolering mod uopvarmet kælder må forventes at være foretaget under udskiftningen af varmekilden i 2009 grundet den relative lille omkostning, når gulvet alligevel blev lagt om og fordi det i henhold til bygningsreglementet skal gøres ved udskiftninger.

Det må derfor være rimeligt at antage at varmetabet er mindre end 54w/m² og større end 35W/m². En varmekilde med en kapacitet på 50W/m² vil derfor kunne varme rummet op.

Isolering/Byggeår	1960-1979	1980-1999	[adresse]
Gulv	Ca 50mm	Ca 150mm	Estimeret 150mm
Hulmur	Ca 75mm	Ca 100mm	75mm
Loft	Ca 100mm	Ca 200mm	300mm
Vinduer	Termoruder	Termoruder	Termoruder / forsats
Areal	Varmetab W/m ²		
140	54	35	Max 50
180	52	33	Max 50

Tabel frit efter Bilag 1 – Guide varmeanlægssystemer

I henhold til Bilag 2 – Udbedringsforslag ses det, at et korrekt dimensioneret anlæg vil kunne opfylde rummets varmebehov og samtidig ikke overskride gulvproducentens forskrifter om overflade temperatur eller fremløbstemperatur. Anlægget udlægges med gulvvarmekassette mellem strøer, som er udformet på en måde, så gulvhøjden forbliver uændret.

Bilag 2 – udbedringsforslag NB: varmeslanger skal også ligges på arealet under trappen, men det har af tekniske årsager ikke været muligt at få en tegning på dette indenfor varslen. Den ekstra udlægning af slange vil dog øge opvarmningsarealet og effekten af anlægget.

Det kan derfor konkluderes at gulvvarmeanlægget modsat selskabets ubegrundede argumenter, kan udføres på en måde, så rummets varmebehov bliver opfyldt og den nedsatte funktion udelukkende skyldes den ulovlige og ukorrekte udførsel af anlægget.

6. Konklusion

Vi finder stadigvæk ikke at selskabet har belæg for, at skaden kun kan udbedres ved hjælp af etablering af en supplerende varmekilde eller at de opfylder deres forpligtigelser ved blot at etablere en supplerende varmekilde. Ingen steder i tilstandsrapporten er det nævnt, at der skulle være problemer med varmeinstallationen og ifølge oplysningerne i energimærket er installationen foretaget efter 2009, hvor vi må forvente at ved en omfattende renovering, som udskiftning af varmekilde er, at anlægget bliver dimensioneret korrekt og efter lovgivningen. Selskabets klageansvarlige har i mailkorrespondance bekræftet, at man som køber må forvente at anlægget er dimensio-

neret korrekt og selskabets besigtigelseskonsulent har ligeledes i besigtigelsesrapporten oplyst at anlægget er udført i strid med gældende lovgivning og god byggeskik på opførelstidspunktet.

Derudover vil etablering af en supplerende varmekilde heller ikke afhjælpe problemet med, at den

nuværende varmekilde har et uhensigtsmæssigt stort varmeforbrug, som ikke bliver udnyttet hvilket er i strid med bygningsreglementet.

Da selskabet ikke har godtgjort, at vi som køber ikke kunne forvente at et varmeanlæg etableret i 2009- 2010 ikke ville være i stand til at opvarme rummet, hvis etableret korrekt eller at etableringen af en supplerende varmekilde i form af en radiator ikke ville nedsætte ejendommens brugsværdi væsentligt og lovliggøre forholdet, fastholder vi derfor vores krav om at skaden udbedres og forholdet lovliggøres ved at etablere gulvvarmen på en måde hvor den vil opfylde lovkravene og dermed kan opvarme rummet. Derudover betragter klager det som påvist, at selskabets udbedringsmetode ikke vil være tilstrækkeligt til hverken at løse problemet med opvarmning i stuen eller opfylde kravene til at bibeholde ejendommens værdi."

Selskabet har i brev af 6/5 2024 til nævnet bl.a. anført:

"Klagers høringsvar af 11. april 2024 giver ikke anledning til en ændring af DBF's opfattelse.

Der henvises til, at DBF's konsulent oplyser, at problemet med at opretholde tilfredsstillende temperatur/termisk indeklima kan løses ved at opsætte en radiator, og at radiatoren i øvrigt kan monteres under trappen, hvor den ikke vil have betydning for rummets indretning (bilag D).

Klager har ikke dokumenteret eller godtgjort, at den af DBF tilbudte udbedringsmetode er utilstrækkelig."

Det fremgår af selskabets besigtigelsesnotat af 20/12 2023:

"ANMELDTE FORHOLD OMHANDLER:

Jævnfør skadeanmeldelse manglende varme i stue med gulvvarme.

Konstruktion/opbygning:

Der er i stue mod haven lagt gulvvarme med varme fordelingsplader og gulvvarme er en 20 mm slange der er lagt med lidt forskellige afstande nogle steder er der 30 cm imellem og andre steder 70 cm imellem slangerne, efter termografering vil jeg mene der er omkring 75-80 meter rør i kredsen, og trægulvet skulle være et Dinesen plankegulv, som der er lagt fra stue mod vejen, og med den anden ende mod haven, og gulvvarmen er lagt modsat på den korte led. Der er kolde overflader, hvor gulvvarme ikke ligger med temp. ned til omkring 16-17° og der hvor gulvvarme ligger er der omkring 23-25° på overfladen. I kælder sidder gulvvarmeshunten lige under, som pumper derud af, og den var indstillet til 40° og rør frem er ca. 40° og retur er ca. 38° i stuen er der ca. 18-19°. Der er radiator i tilstødende rum. Der er også trappe til 1 sal hvor der er åben til repos, og hvor varmen også tilføres op, og deroppe er der radiator i værelser og gulvvarme i bad.

Beskrivelse:

Der kan på (billede 1,2,3) ses ind mod stue fra stue mod vejen og gulvet kan ses at være lidt anderledes på (billede 4,5) lidt bredere. Der kan ses hen mod sofa på (billede 6) hvor termometer ligger (billede 7) og denne står på ca. 18° og der er også en måling på multimeter på (billede 8) ca. 19,5°. der kan ses hen mod trappe til 1 sal på (billede 9,10) hvor repos til værelser og bad ses på (billede 11,12). Temperatur overfladen ses lidt forskelligt på (billede 13,14,15) og køkken kan ses med døren åben på (billede 16) hvor radiator sidder lige inde til højre på (billede 17) og ligeledes i stue ses radiator på (billede 18,19,20) og ned til kælder ses på (billede 21,22) og dernede i disp. rum under stue ses på (billede 23,24,25) gulvvarmeshunten i hjørne og pumpe ses på (billede 26) fra 2009, og indstillet til 40° med frem på 40° og retur på ca. 38° (billede 27,28,29) og efterfølgende blev der skruet op på ca. 43° (billede 30,31) og styring ses på (billede 32,33) hvor rumføler ikke reagere på når der skrues op eller ned og derved med fejl i signalet. Der kan på (flir 1) ses gulvvarme mod have hvor der kan ses varme og fordelingsplader og mod trappe ses på (flir 2,5,10,11) også med forskellige afstande og der kan ses oppe fra trappen på (flir 3,4) og afstand nogle af stederne ses på (flir 6,9,16) med 70 cm og 50 cm mellem. Der kan ses gulvvarme er først ført hen mod haven og er lagt i gulvet ca. 50 cm fra på (flir 7,8) og hen mod trappe ses på (flir 12,13,14,15) gulvvarme lagt med stor afstand og med forskel og på (flir 17) ses op mod 1 sal hvor der også er en stor kuldebro ved væg og vindue som også påvirker rummets temperatur. Billeder fra kunde (1) gulvvarme skruet helt op, (2,3) overfladetemp. Og en rumtemp. (4) 19°. der er ligeledes en sms korrespondance der ligger i mappen (smsl,2,3) hvor der står hvad de har gjort, som aftalt.

Konklusion:

Årsag til der ikke er nok varme i stuen via gulvvarme, skyldes at der er lagt for lidt meter gulvvarmeslange i rummet, som derfor kan påvirke rummets indeklima.

Alderen på det skadede:

Det er lavet omkring 2009-2010.

Er der manglende/væsentlig nedsat funktion af vvs-installationen?:

Ja, det er koldt i stuen også selvom der er skruet helt op for varmen.

Er vvs-installationen lovlig/sædvanlig på udførelses- og opførelsestidspunktet?:

Det er ikke udført lovligt og korrekt da der ikke kan leveres en tilstrækkelig høj temperatur i stuen og derved er det termiske indeklima påvirket. Derudover er der også et stort forbrug på varmen som ikke vil og kan blive tilført op i stuen.

Er der følgeskader?:

Der er ingen følgeskader.

Er brugbarbedsværdien væsentlig nedsat?:

Det kan ikke bruges efter hensigten for lav temp. i rummet og for høj og konstant temp. frem mod kreds.

Omhandler forholdet ulovlige kloak- eller stikledninger udenfor bygningen?:

Nej.

Har anmeldte forhold været tilstede ved overtagelse af ejendommen?:

Anmeldte forhold har været til stede ved overtagelsen.

...

UDBEDRING:**Beskrivelse af udbedring af det skadede:**

Der skal tilføres mere varme til stuen da det termiske indeklima ikke kan opretholdes, og det kan gøres ved at opsætte en radiator i stuen under f.eks. trappen så varmen også kan tilføres op mod repos på 1 sal og derved vil det termiske indeklima kunne opretholdes i stuen sammen med den gulvvarme der allerede ligger i stuen. Der er kælder under og her vil rør til radiator kunne tilkobles på varmen."

Det fremgår af forsikringsbetingelserne:

"3. Hvilke forhold er dækket?**3.1**

Forsikringen dækker udbedring af aktuelle skader samt fysiske forhold ved bygningerne, der giver nærliggende risiko for skader på de forsikrede bygninger eller bygningsdele.

Ved 'skade' forstås brud, lækage, deformation, svækkelse, revnedannelser, ødelæggelse eller andre fysiske forhold i bygningen, der nedsætter bygningens værdi eller brugbarhed nævneværdigt i forhold til tilsvarende intakte bygninger af samme alder i almindelig god vedligeholdelsesstand. Manglende bygningsdele kan være en skade.

Ved 'nærliggende risiko for skade' forstås, at der erfaringsmæssigt vil udvikle sig en skade, hvis der ikke sættes ind med særligt omfattende vedligeholdelsesarbejder eller andre forebyggende foranstaltninger.

3.2

Forsikringen dækker:

- udbedring af manglende eller væsentligt nedsat funktion af vvs-installationer i eller under de forsikredebygninger (til yderside af bygningens fundament)
- lovliggørelse af vvs-installationer i den/de forsikrede bygninger såfremt disse var ulovlige på udførelses-/opførelsestidspunktet og på tidspunktet for anmeldelsen af forholdet."

Nævnet udtaler:

Klageren overtog den 15/10 2023 et enfamilieshus fra 1910 med en tilbygning fra 1943. Han anmeldte den 31/10 2023, at der er problemer med opvarmning af en af stuerne i stueetagen. Den pågældende stue er opvarmet med et gulvvarmeanlæg fra omkring 2009-2010. Husets øvrige rum er opvarmet med radiatorer, bortset fra et badeværelse, der har gulvvarme. Selskabet har anerkendt, at gulvvarmen i stuen er utilstrækkelig og har tilbudt at opsætte en radiator i stuen. Selskabet har afvist at dække udgift til en udbedring af gulvvarmeanlægget. Klageren ønsker, at gulvvarmeanlægget bliver etableret korrekt, så det kan opvarme rummet.

Ankenævnet for Forsikring

11.

101189

Selskabet har anført, at "der er ikke konstateret ulovligheder ved gulvvarmeinstallationen, og selve installationen fungerer, som den skal. Problemet består i, at den ikke er tilstrækkelig til at varme rummet op. Dels fordi selve installationen er underdimensioneret, men også fordi huset er fra 1910 og ikke isoleret, som man ville gøre det i dag. Trægulvene sætter en naturlig begrænsning på, hvor høj fremløbstemperatur, man kan have, og husets konstruktioner kan gøre det vanskeligt at lægge gulvvarmen anderledes. En omlægning af gulvvarmen vil formentlig kræve, at man forhøjer gulvet, så gulvvarmeslangerne kan lægges i forskalling ovenpå bjælkerne. Det vil være en både dyr og besværlig løsning uden garanti for, at problemerne med opvarmning løses henset til husets isoleringsforhold".

Klageren har anført, at udbedring ikke kan ske ved opsætning af en radiator. Klageren har anført, at huset er opvarmet med en blanding af radiator og gulvvarme, og at der i alle rum er en vandbåren varmekilde. Klageren har anført, at "I henhold til bygningsreglementet BR 08 8, 2 stk. 5 skal varmeanlæg dimensioneres og udføres, så energioekonomisk drift opnås og dimensioneres efter bygningens varmetab. Anlægget er derfor uomtvisteligt udført på en ulovlig måde på opførelsestidspunktet og etableringen af en supplerende varmekilde, vil ikke lovliggøre forholdet da en energioekonomisk drift ikke opnås, da der ifølge selskabets sagkyndige er et stort forbrug på varmen, som ikke bliver ført op i stuen". Klageren har anført, at "etableringen af radiatorer vil nedsætte rummets brugbarhed. I henhold til gængse anbefalinger skal radiatorer så vidt muligt placeres under rummets vinduer for optimal effekt, hvilket strider imod selskabets forslag om at etablere radiatoren under trappen, derudover stiger varme opad, varmen fra en radiator placeret under trappen vil derfor højst sandsynligt ikke bliver fordelt korrekt i rummet og derfor ikke afhjælpe opvarmningsproblemet. Temperaturmålingerne foretaget af sagkyndige er foretaget i rummets 'opholds-afdeling' med sofa møblement, hvilket er placeret i den anden ende end selskabets foreslåede radiator løsning".

Det fremgår af selskabets besigtigelsesnotat af 20/12 2023, at årsagen "til der ikke er nok varme i stuen via gulvvarme, skyldes at der er lagt for lidt meter gulvvarmeslange i rummet, som derfor kan påvirke rummets indeklima. Alderen på det skadede: Det er lavet omkring 2009-

2010. Er der manglende/væsentlig nedsat funktion af vvs-installationen?: Ja, det er koldt i stuen også selvom der er skruet helt op for varmen. ... Er brugbarbedsværdien væsentlig nedsat?: Det kan ikke bruges efter hensigten for lav temp. i rummet og for høj og konstant temp. frem mod kredsen. ... Beskrivelse af udbedring af det skadede: Der skal tilføres mere varme til stuen da det termiske indeklime ikke kan opretholdes, og det kan gøres ved at opsætte en radiator i stuen under f.eks. trappen så varmen også kan tilføres op mod repos på 1 sal og derved vil det termiske indeklime kunne opretholdes i stuen sammen med den gulvvarme der allerede ligger i stuen. Der er kælder under og her vil rør til radiator kunne tilkobles på varmen".

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at der ikke er grundlag for at kritisere, at selskabet har tilbudt at udbedre den nedsatte funktion af gulvvarmeanlægget ved, at der opsættes radiator i stuen.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at en eller flere radiatorer i stuen sammen med det eksisterende gulvvarmesystem må antages at kunne opvarme stuen på en tilfredsstillende måde.

Nævnet har også lagt vægt på, at huset er fra 1910/1943, at gulvvarmen i stuen er etableret på et senere tidspunkt, og at huset i betydeligt omfang opvarmes med radiatorer, hvorfor den udbedring, som selskabet har tilbudt, ikke går ud over, hvad klageren må tåle.

Nævnet har også lagt vægt på, at en udbedring af det eksisterende gulvvarmeanlæg må antages at være en uforholdsmæssig dyr løsning, og at der kan være tvivl om den forventede effekt af en sådan udbedring. Nævnet bemærker, at der er tale om en stue fra 1910/1943 med energimærke E, at der er en ældre kælder under stuen, og at stuen har en trappe op til en repos, som ligeledes skal opvarmes af gulvvarmen i stuen.

Det, som klageren i øvrigt har anført, kan ikke føre til andet resultat.

Som følge heraf

Ankenævnet *for* Forsikring

13.

101189

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Hans-Jørgen Nymark Beck